

Opracowała Maja Kowalska¹

Przegląd ważniejszych wydarzeń² 15 lipca–15 sierpnia

15.07. W Bukareszcie podczas spotkania ministra środowiska Macieja Grabowskiego z minister środowiska, wód i lasów Rumunii Gratieli Gavrilescu dyskutowano na temat współpracy w zakresie gospodarki leśnej prowadzonej w ramach Konwencji Karpackiej. Ramowa „Konwencja o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat” ma na celu prowadzenie wszechstronnej polityki i współpracy na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju Karpat dla poprawy jakości życia, wzmocnienia miejscowej gospodarki i społeczności lokalnych oraz zachowania walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego tego obszaru. Stronami konwencji jest 7 krajów regionu karpackiego: Czechy, Polska, Rumunia, Serbia, Słowacja, Ukraina i Węgry. Podczas spotkania ministrów Polski i Rumuni szukano możliwości rozwiązania powszechnego w Rumunii problemu nielegalnego pozyskiwania drewna. Tematem rozmów był również „Protokół o zrównoważonej gospodarce leśnej”, który ma na celu działanie na rzecz promocji zrównoważonego gospodarowania i ochrony lasów karpaccich. W trakcie wizyty ministrowie dyskutowali także o przygotowaniach do szczytu klimatycznego w Paryżu oraz potencjalnej współpracy w zakresie gospodarki wodnej i ochronie żubrów.

15–16.07. W Zamku Dzikowskim w Tarnobrzegu odbyła się międzynarodowa konferencja „Optymalne rozwiązania w gospodarce osadowej – doświadczenia i praktyka”. Spotkanie dotyczyło optymalizacji rozwiązań w ramach gospodarki osadowej z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań. Ponadto poruszono kwestie gospodarki wodnej, najlepsze sposoby i najnowsze kierunki modernizacji oczyszczalni ścieków. Dyskutowano także nad możliwościami pozyskiwania finansowania przedsięwzięć z różnych źródeł, jak np. funduszy skandynawskich. Konferencja była okazją do wymiany poglądów na temat sposobu utylizacji osadów ściekowych i doboru takiej technologii, żeby odpady stały się wartościowym dobrem. W obradach wzięli udział m.in. marszałek województwa podkarpackiego Władysław Ortyl, sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Dorota Niedziela, prezes Europejskiego Centrum Ekologicznego Tadeusz Krężelewski oraz prezes Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie Dorota Jakuta, a także goście z Białorusi, Słowacji i Ukrainy.

20.07. Prezydent RP podpisał ustawę o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Celem wprowadzenia nowych przepisów jest usprawnienie funkcjonowania samorządów, m.in. w zakresie ochrony oraz usuwania drzew i krzewów (uregulowanych w ustawie o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r.). Zmiany wprowadzone w ustawie o ochronie przyrody dotyczą przede wszystkim obniżenia wysokości opłat za usunięcie drzew lub krzewów oraz kar administracyjnych z tym związanych, zróżnicowania wysokości kar w zależności od okoliczności sprawy oraz poprawy efektywności nasadzeń zastępczych za usunięte drzewa i krzewy. Ustawa wprowadziła nową metodę obliczania opłat za usuwane drzewa, odzwierciedlającą koszt odtworzenia drzewa o podobnej wielkości, ze zróżnicowaniem ze względu na lokalizację, np. tereny wiejskie i zurbanizowane. Zostały również określone wielkości obwodów pnia drzew (a nie jak dotychczas ich wieku), które podlegają obowiązkowi uzyskiwania zezwolenia. W celu uproszczenia systemu ochrony zadrzewień zniesiono także obowiązek uzyskiwania zezwolenia na usuwanie krzewów z ogrodów przydomowych i drzew powalonych lub złamanych przez wiatr, które będą mogły być usunięte przez właściwe służby lub po oględzinach pracownika urzędu gminy. Ponadto wprowadzono zwolnienie z opłat w przypadku usuwania tzw. samosiewu z nieużytkowanych gruntów. Zniesiony został również obowiązek uzyskania zgody na usunięcie drzew i krzewów przez wszystkich właścicieli lokali, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

21.07. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków na bilateralne projekty w ramach Programu Operacyjnego PL04 pn. „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”. Celem prowadzonego programu jest wsparcie wymiany doświadczeń, wiedzy, technologii oraz najlepszych praktyk pomiędzy podmiotami polskimi i norweskimi. Realizowane projekty powinny prowadzić do zwiększenia świadomości i budowy kompetencji w obszarze efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii oraz ograniczenia wytwarzania odpadów i redukcji zanieczyszczeń do atmosfery, wody i gruntu. Nabór wniosków w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009–2014 jest adresowany do organizacji zrzeszających/działających na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, a także związków i partnerstw

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

² Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

miast, gmin, powiatów i regionów oraz organizacji samorządu gospodarczego. Na projekty składane w naborze przeznaczony jest ponad 1,5 mln PLN. Wymagane jest, żeby wszystkie wnioski miały charakter bilateralny i były wnioskami partnerskimi, tj. przygotowanymi i składanymi wspólnie z partnerem pochodzącym z Norwegii. Nabór wniosków prowadzony jest do 30.09.2015r. Więcej informacji o naborach wniosków do programu znajduje się na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl.

22–23.07. W Luksemburgu odbyło się nieformalne posiedzenie Rady UE ds. Środowiska. Głównymi tematami rozmów były zagadnienia związane ze zrównoważonym rozwojem oraz przygotowania do konferencji klimatycznej COP21. W spotkaniu wzięli udział, m.in. minister środowiska Maciej Grabowski oraz sekretarz stanu, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej Marcin Korolec.

24.07. Sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Dorota Niedziela spotkała się w Brukseli z komisarzem ds. środowiska, gospodarki morskiej i rybołówstwa Karmenu Vella. Omawiano stan zaawansowania prac nad aktualizacją planów gospodarowania wodami i planami zarządzania ryzykiem powodziowym.

27.07. Minister środowiska Maciej Grabowski złożył wizytę na Dolnym Śląsku. Głównym tematem wizyty była ochrona przeciwpowodziowa. Minister Grabowski odwiedził zbiornik retencyjny Nysa, którego modernizacja ma zwiększyć bezpieczeństwo przeciwpowodziowe nie tylko miasta Nysa i powiatu nyskiego, ale także całego regionu Dolnego Śląska. Inwestycja obejmuje remont zbiornika oraz udrożnienie Nysy Kłodzkiej. Łączny koszt inwestycji wynosi blisko 0,5 mld PLN, z czego 344 mln PLN to dofinansowanie z Unii Europejskiej. W trakcie pobytu na Dolnym Śląsku minister Grabowski odwiedził także Park Narodowy Gór Stołowych, gdzie spotkał się z jego dyrektorem i pracownikami oraz obejrzał obiekty infrastruktury turystycznej Błędných Skał. Projekt „Ochrona Błędných Skał przez budowę infrastruktury turystycznej” jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

28.07. Minister środowiska Maciej Grabowski wraz z wicepremierem, ministrem obrony narodowej Tomaszem Siemoniakiem oraz wiceministrem administracji i cyfryzacji Stanisławem Huskowskim wizytowali plac budowy modernizowanego Wrocławskiego Węzła Wodnego. Jest to jedna z największych inwestycji przeciwpowodziowych w Polsce, warta ponad 901 mln PLN. Zadanie to jest jednym z głównych elementów Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry. Przedsięwzięcie nie tylko znacznie poprawi bezpieczeństwo powodziowe stolicy Dolnego Śląska, lecz także podniesie estetykę miejskich nadbrzeży Odry.

31.07. Premier Ewa Kopacz zainaugurowała projekt „Obywatel”. Składa się on z trzech elementów: podręcznika, w którym można znaleźć rekomendacje dotyczące komunikowania się administracji z obywatelem, portalu www.obywatel.gov.pl i telefonicznej „Informacji dla Oby-

watela”, gdzie, dzwoniąc pod numer 222 500 115 można uzyskać informacje dotyczące procedur urzędowych i zgłosić swoje uwagi. Na stronie internetowej projektu znajdują się opisy najpopularniejszych 101 usług, jakie administracja świadczy dla obywateli. W jednym miejscu są zebrane informacje o tym, jak załatwić sprawę w poszczególnych urzędach. Na stronie znajdują się też usługi z zakresu działalności resortu środowiska. Prace nad „Obywatelem” wsparły Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

3.08. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozpoczął nabór wniosków o udostępnienie bankom środków z przeznaczeniem na udzielanie w latach 2015–2016 kredytów bankowych i dotacji na przedsięwzięcia realizowane w ramach programu priorytetowego „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii. Część 2. Prosument – linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”. Na dofinansowanie przedsięwzięć przeznaczono środki w kwocie 160 mln PLN do wydatkowania w latach 2015–2018, z możliwością zawierania umów do końca 2016 r. Za zgodą zarządu NFOŚiGW może podwyższyć alokację środków. Kwota środków na udostępnienie z przeznaczeniem na zawieranie w latach 2015–2016 umów kredytu wraz z dotacją, wskazana we wnioskach, nie może być niższa niż 5 mln PLN i wyższa niż 40 mln PLN. Wnioski o udostępnienie środków na udzielanie kredytów bankowych i na dotacje składają w NFOŚiGW banki, dopuszczalne jest ich składanie przez grupy banków (np. konsorcja, zrzeszenia). Będą one przyjmowane w terminie do 11.09.2015 r. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl.

4.08. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków na dofinansowanie przedsięwzięć w ramach programu „Prosument – linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii” dla samorządów. Jest to program, który poprzez zachęty finansowe ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej, postaw prosumenckich oraz promocję technologii odnawialnych źródeł energii (OZE). Dofinansowanie z NFOŚiGW mogą uzyskać przedsięwzięcia, które związane są z zakupem i montażem instalacji odnawialnych źródeł do produkcji energii elektrycznej lub ciepła (6 rodzajów mikroinstalacji: kotły na biomase, pompy ciepła, kolektory słoneczne, systemy fotowoltaiczne, małe elektrownie wiatrowe i układy mikrokogeneracyjne) na potrzeby istniejących lub będących w budowie budynków mieszkalnych. Beneficjentami konkursu są: jednostki samorządu terytorialnego (jst), ich związki lub stowarzyszenia oraz spółki prawa handlowego, w których jst posiadają 100% udziałów albo akcji i które są powołane do realizacji zadań własnych jst wskazanych w ustawach. W ramach naboru przeznaczono 50 mln PLN do wydatkowania w latach 2015–2018, z możliwością zawierania umów do końca 2016 r. Minimalna kwota wniosku na pożyczkę wraz z dotacją wynosi 200 tys. PLN. Wnioski można składać od 10 sierpnia br. Więcej o konkursie na stronie NFOŚiGW.

7.08. W Senacie odbyło się głosowanie nad przyjęciem nowelizacji trzech ustaw istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego. Wśród nich znajduje się nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska (tzw. ustawa antysmogowa), która wprowadza rozwiązania pozwalające samorządom skuteczniej dbać o jakość powietrza. Będą one mogły, m.in. za pomocą uchwały sejmiku wojewódzkiego, biorąc pod uwagę jakość powietrza i potrzeby mieszkańców, określić rodzaj i jakość paliw dopuszczonych do stosowania w domowych piecach, a także wyznaczyć standardy techniczne dla tych pieców. Nowelizacja wprowadza także rozwiązania pozwalające bardziej racjonalnie chronić ludzi i środowisko przed hałasem. Kolejna nowelizacja Prawa ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw w zakresie dyrektywy SEVESO III ma na celu skuteczniejsze zapobieganie poważnym awariom w zakładach przemysłowych, a w razie ich wystąpienia – zapewnienie najwyższego poziomu ochrony ludzi i środowiska. Z kolei nowelizacja ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym określa przede wszystkim środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi, przez zapobieganie niekorzystnym skutkom ich wytwarzania oraz gospodarowania lub przez ograniczanie tych skutków. Dzięki niej mieszkańcy będą mogli, m.in. nieodpłatnie zwrócić do sklepu zużyty sprzęt (np. lodówkę lub pralkę) w miejscu dostawy nowo zakupionego sprzętu (np. w mieszkaniu), o ile zużyte urządzenie jest tego samego rodzaju. Nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska trafi następnie do podpisu Prezydenta RP, a tzw. ustawa antysmogowa i nowelizacja ustawy o zużytym sprzęcie elek-

trycznym i elektronicznym do Sejmu w celu rozpatrzenia poprawek Senatu.

11.08. Ministerstwo Środowiska ogłosiło II edycję konkursu Eco Design 2015. Jest on skierowany do producentów, dystrybutorów oraz usługodawców, których produkty lub usługi wpisują się w nurt ekologicznego projektowania. Produkt eko to taki, który został wyprodukowany z poszanowaniem środowiska naturalnego, np. ekologiczne samochody, maszyny o niskim zużyciu energii, budownictwo pasywne czy meble z surowców pochodzących z recyklingu. W poprzedniej edycji konkursu Eco Design 2014 zgłoszono 72 produkty z różnych dziedzin, w tym z obszarów budownictwa zrównoważonego, oświetlenia, branży odzieżowej czy dziecięcej. Produkty Eco Design należy zgłaszać do 18 września 2015 r. Rozwiązania finalistów zostaną zaprezentowane podczas Międzynarodowych Targów Technologii i Produktów dla Zrównoważonego Rozwoju i Usług Komunalnych POL-ECO-SYSTEM, które odbędą się w Poznaniu w dniach 27–30.10.2015 r. Konkurs finansowany jest ze środków NFOŚiGW. Minister środowiska Maciej Grabowski objął patronat nad tym wydarzeniem.

13.08. Rozpoczął się II nabór wniosków w ramach programu priorytetowego „Edukacja ekologiczna” w 2015 r. w ramach tematu Termomodernizacja budynków jednorodzinnych – aspekty środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Przewidziano wybór jednej kampanii cross-mediowej. Wnioski można składać w terminie do 1 września br. Więcej informacji o programie znajduje się na stronie NFOŚiGW.